

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2016. június 30.*

„Fellebbezés — A szarvasmarhaféléket érintő fertőző szivacsos agyvelőbántalmak szűrővizsgálatának finanszírozásához a belga hatóságok által nyújtott támogatások — Szelektív előny — E támogatásokat a belső piaccal részben összeegyeztethetetlenek nyilvánító határozat”

A C-270/15. P. sz. ügyben,

a **Belga Királyság** (képviselik: C. Pochet és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: L. Van den Hende advocaat)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2015. június 4-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: S. Noë és H. van Vliet, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, J.-C. Bonichot (előadó) és E. Regan bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2016. április 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Belga Királyság az Európai Unió Törvényszéke 2015. március 25-i Belgium kontra Bizottság ítéletének (T-538/11, EU:T:2015:188, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította a fellebbezőnek a szarvasmarhaféléket érintő

* Az eljárás nyelve: holland.

fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (TSE) szűrővizsgálatának finanszírozásához Belgium által nyújtott állami támogatásról (C 44/08 (ex NN 45/04) állami támogatás) szóló, 2011. július 27-i 2011/678/EU bizottsági határozat (HL 2011. L 274, 36. o., a továbbiakban: vitatott határozat) részleges megsemmisítése iránti kérelmét.

Jogi háttér

A 999/2001/EK rendelet

- 2 Az egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2001. május 22-i 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL 2001. L 147., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 32. kötet, 289. o.) az EK 152. cikk (4) bekezdésének b) pontja alapján fogadták el.
- 3 A (2) preambulumbekzdése szerint e rendelet célja az emberi és állati egészségre háruló veszély nagyságát tekintetbe véve különös szabályok elfogadása az egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (TSE) – köztük a szarvasmarhaféléket érintő szivacsos agyvelőbántalmak (BSE) – megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozóan.
- 4 A 999/2001 rendelet „Ellenőrző rendszer” című 6. cikke az (1) bekezdésének első albekezdésében kimondja:

„Valamennyi tagállam évente ismétlődő programot futtat a BSE és a surlókór ellenőrzése céljából a III. melléklet A. fejezete kritériumaival összhangban. A program gyorsesztek felhasználásán alapuló szűrővizsgálatot is magában foglal.”
- 5 A 999/2001 rendelet III. melléklete A. fejezetének I. része állapítja meg a szarvasmarhafélék BSE-jére irányuló ellenőrző programmal szemben támasztott minimális követelményeket. E program keretében előírja különösen a 30 hónaposnál idősebb szarvasmarhafélék bizonyos szubpopulációinak kiválasztását, beleértve az emberi fogyasztásra levágott állatokat is.
- 6 Ezenkívül a 999/2001 rendelet III. melléklete A. fejezetének IV. része a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy az e melléklet értelmében a mintául szolgáló állatok testének semelyik részét ne használják embereknek szánt élelmiszer, állati takarmány vagy trágya céljára, amíg a laboratóriumi vizsgálat negatív eredménnyel le nem zárult.”
- 7 A 999/2001 rendelet III., X. és XI. mellékletének módosításáról szóló, 2001. június 22-i 1248/2001/EK bizottsági rendelet (HL 2001. L 173., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 32. kötet, 450. o.) a BSE-re vonatkozó, gyorseszttel történő szűrővizsgálat kötelezettségét 2001. július 1-jétől kezdődően kiterjesztette minden olyan 24 hónaposnál idősebb szarvasmarhafélére, amelyet kényszervágásnak vetettek alá.
- 8 A 999/2001 rendelet III., VII. és XI. mellékletének módosításáról szóló, 2002. augusztus 21-i 1494/2002/EK bizottsági rendelet (HL 2002. L 225., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 36. kötet, 550. o.) ugyanezen kötelezettséget kiterjesztette minden olyan 24 hónaposnál idősebb, elhullott vagy leölt szarvasmarhafélére, amelyet – többek között – nem emberi fogyasztás céljára vágtak le.

A TSE-iránymutatás

- 9 Az Európai Közösségek Bizottsága 2002-ben elfogadta a TSE-vizsgálatokkal, az elhullott állatokkal és a vágóhídi hulladékokkal kapcsolatos állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatást (HL 2002. C 324., 2. o.; a továbbiakban: TSE-iránymutatás).
- 10 A TSE-iránymutatás 12. pontja meghatározza, hogy ezen iránymutatás „a TSE-[szűrő]vizsgálatokkal, az elhullott állatokkal és a vágóhídi hulladékokkal kapcsolatos költségek fedezésére irányuló, a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozó állatok tenyésztésével, feldolgozásával és forgalmazásával, valamint az ugyanezen melléklet hatálya alá tartozó állati termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó gazdasági szereplőknek nyújtott állami támogatásokra vonatkozik”.
- 11 Közelebbről a TSE-szűrővizsgálatokkal kapcsolatban a TSE-iránymutatás 23–25. pontja a következőket mondja ki:
- „23. Az állati és emberi egészség védelmére irányuló intézkedések elfogadásának előmozdítása céljából a Bizottság úgy határozott, hogy a mezőgazdasági iránymutatás 11.4. pontjában bemutatott elvek alapján továbbra is engedélyezi a TSE-[szűrő]vizsgálatokhoz kapcsolódó költségek 100%-át fedező állami támogatásokat.
24. [...] 2003. január 1-jétől az emberi fogyasztás céljából levágott szarvasmarhafélék kötelező BSE-vizsgálata tekintetében a közvetlen és közvetett állami támogatások – ideértve a közösségi kifizetéseket is – teljes összege vizsgálatonként nem haladhatja meg a 40 eurót. A vizsgálat elvégzésének kötelezettsége közösségi vagy nemzeti jogszabályokon egyaránt alapulhat. Ez az összeg a vizsgálat teljes költségére vonatkozik, amely magában foglalja a vizsgálat elvégzéséhez szükséges készletet, a minta vételét, szállítását, vizsgálatát, tárolását és megsemmisítését. Ezen összeg a vizsgálatokhoz kapcsolódó költségek csökkenésével a jövőben csökkenthető.
25. A TSE-[szűrő]vizsgálattal kapcsolatos költségekre nyújtott állami támogatás azon gazdasági szereplőnek fizetendő, amelynek létesítményében a vizsgálati mintát le kell venni. Mindazonáltal az ilyen támogatással kapcsolatos ügyvitel megkönnyítése érdekében a támogatás a laboratóriumnak is folyósítható, feltéve hogy bizonyítható, hogy a támogatás teljes összegét átadják a gazdasági szereplőnek. Mindenesetre a közvetlenül vagy közvetve azon gazdasági szereplő számára nyújtott állami támogatásnak, amelynek létesítményében a vizsgálati mintát le kell venni, tükröződnie kell az e gazdasági szereplő által megfelelően alacsonyabb szinten megállapított árban.”
- 12 A TSE- és BSE-szűrővizsgálatokkal kapcsolatos költségek fedezésére irányuló, 2003. január 1-jét megelőzően jogellenesen nyújtott állami támogatásokkal kapcsolatban a TSE-iránymutatás 45. pontja kimondja, hogy a Bizottság a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatás (HL 2000. C 28., 2. o.) 11.4 pontjának, valamint az ilyen, akár 100%-ot is elérő támogatások elfogadásának 2001 óta fennálló bizottsági gyakorlatának megfelelően értékeli e támogatások belső piaccal való összeegyeztethetőségét.

A jogvita előzményei

- 13 A jogvita előzményeit a megtámadott ítélet 11–39. pontja mutatta be. A fellebbezés szempontjából ezek a következőképpen foglalhatók össze.
- 14 A vitatott határozatban a Bizottság megállapította, hogy a kötelező BSE-szűrővizsgálatok állami forrásokból való finanszírozásának belga rendszere a 2001-től 2005-ig terjedő időszak vonatkozásában megfelel azon négy együttes feltételnek, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az EUMSZ 107. cikk

(1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősüljenek. A Bizottság megállapította, hogy e támogatás a 2001. január 1-jétől 2004. június 30-ig tartó időszak vonatkozásában jogellenes, mivel az említett támogatást az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének a megsértésével nyújtották.

15 A Bizottság ezenkívül azon az állásponton volt, hogy a 2003. január 1-jétől 2004. június 30-ig tartó időszak vonatkozásában az iránymutatás 24. pontjában előírt, a vizsgálatonkénti 40 eurós felső határt meghaladó összegek a belső piaccal összeegyeztethetetlenek, és azokat vissza kell téríttetni. Az érintett időszak fennmaradó része, azaz a 2001. január 1-jétől 2002. december 31-ig, majd a 2004. július 1-jétől 2005. december 31-ig tartó időszak vonatkozásában pedig kimondta, hogy a vizsgálatok állami forrásból történő finanszírozása a belső piaccal összeegyeztethető támogatásnak minősül. Végül az érintett időszakban hozott többi finanszírozási intézkedést nem tekintette támogatásnak.

16 A vitatott határozat rendelkező része a következőképpen szól:

„1. cikk

(1) A díjakból finanszírozott intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak.

(2) A 2001. január 1. és 2002. december 31. közötti időszakban, valamint a 2004. július 1. és 2005. december 31. közötti időszakban a kötelező BSE-vizsgálatnak alávetendő szarvasmarhafélékből származó termékeket feldolgozó, kezelő, árusító vagy forgalomba hozó gazdálkodók, vágóhidak és egyéb gazdasági szereplők javára a BSE-[szűrő]vizsgálatok állami forrásból történő finanszírozása a belső piaccal összeegyeztethető támogatásnak minősül.

(3) A 2003. január 1. és 2004. június 30. közötti időszakban a kötelező BSE-vizsgálatnak alávetendő szarvasmarhafélékből származó termékeket feldolgozó, kezelő, árusító vagy forgalomba hozó gazdálkodók, vágóhidak vagy egyéb gazdasági szereplők javára a BSE-[szűrő]vizsgálatok állami forrásból történő finanszírozása a belső piaccal összeegyeztethető támogatásnak minősül a vizsgálatonként 40 [euró] alatti összegek esetében. A vizsgálatonként 40 [eurót] meghaladó összegek nem összeegyeztethetők a belső piaccal, és ezeket vissza kell téríttetni, kivéve az olyan specifikus projektekhez nyújtott támogatásokat, amelyek – a támogatás folyósításának időpontjában – megfelelnek az alkalmazandó *de minimis* rendeletben meghatározott összes feltételnek.

(4) Belgium a 2001. január 1. és 2004. június 30. közötti időszakban jogellenesen, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megsértésével nyújtott támogatást a BSE-[szűrő]vizsgálatok finanszírozásához.

2. cikk

(1) Belgium meghozza a szükséges intézkedéseket az 1. cikk (3) és (4) bekezdésében említett jogtalan és a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatásoknak a kedvezményezettektől történő visszafizettetése érdekében.

[...]”

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

17 A Törvényszék Hivatalához 2011. október 10-én benyújtott keresetlevelével a Belga Királyság kérte a vitatott határozat megsemmisítését, a határozat rendelkező része 1. cikkének (1) bekezdése kivételével.

18 A Belga Királyság a keresetének alátámasztására egyetlen, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének amiatt történő megsértésére alapított jogalapra hivatkozott, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy a kötelező BSE-szűrővizsgálatok finanszírozását állami támogatásnak minősítette.

19 A megtámadott ítélettel a Törvényszék a keresetet elutasította.

A felek kérelmei

20 A Belga Királyság azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, valamint semmisítse meg a vitatott határozatot, és
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

21 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a fellebbezést, és
- a Belga Királyságot kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

22 A Belga Királyság a fellebbezésének alátámasztására két jogalapot hozott fel.

Az első jogalapról

A felek érvei

- 23 Első jogalapjával a Belga Királyság azt állítja, hogy a Törvényszék az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett szelektív előny fennállását illetően tévesen alkalmazta a jogot, és megsértette az őt terhelő indokolási kötelezettséget.
- 24 Azon kérdést illetően, hogy a vizsgálatok finanszírozása előnyt jelent-e, mivel mentesíti a vállalkozásokat egy, a költségvetésükre általában nehezedő teher alól, a Belga Királyság azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 76. pontjában tévesen állapította meg, hogy az ilyen terhek magukban foglalják azokat a kiegészítő költségeket, amelyeket a vállalkozásoknak olyan, a gazdasági tevékenységre vonatkozó kötelezettségek miatt kell viselniük, amelyek valamely törvényből, rendeletből vagy megállapodásból erednek. Nem követelhető meg ugyanis az, hogy e kötelezettségek pénzügyi következményeit mindig a vállalkozások viseljék. Ezenkívül, mivel a jelen ügyben a BSE-vizsgálatok finanszírozása területén nem léteznek harmonizációs szabályok, a tagállamok továbbra is szabadon dönthetnek úgy, hogy ők maguk vállalják az ezzel kapcsolatos vizsgálatok költségeit.
- 25 A Belga Királyság továbbá azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 81. pontjában megállapította, hogy a közegészség védelmének a szóban forgó finanszírozás tárgyát képező kötelező vizsgálatok által elérni kívánt célja nem elegendő az állami támogatásnak való minősítés kizárásához. E célra ugyanis csak annak alátámasztása érdekében hivatkoztak, hogy e cél nem gazdasági jellegű, ami releváns tényező annak igazolásakor, hogy a vizsgálatok költségének nem kell automatikusan a vállalkozások költségvetését terhelnie.
- 26 A Belga Királyság továbbá azzal érvel, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 89. pontjában tévesen állapította meg, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének alkalmazásakor nem releváns a Bíróságnak az áruk szabad mozgására vonatkozó szabályokra tekintettel bizonyos egészségügyi vizsgálatok finanszírozására vonatkozó ítélkezési gyakorlata, jóllehet – amint a támogatások területén – e tagállami vizsgálatok is érintik a belső piacot.

- 27 A fellebbező tagállam szerint a Törvényszék e tagállam azon érvének elutasításakor, miszerint a kötelező BSE-szűrővizsgálatok költségét – mivel e vizsgálatok közhatalmi jogkörök gyakorlásához kötődnek, és nem gazdasági jellegűek – az állam magára vállalhatja, nem szorítkozhatott volna annak állítására, hogy maguk az érintett gazdasági szereplők nem gyakorolnak közhatalmi jogköröket.
- 28 E tagállam úgy érvel továbbá, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor ítéletének 67. pontjában mint hatástalant elutasította azt az érvet, miszerint az uniós jogalkotó nem harmonizálta a BSE-szűrővizsgálatok finanszírozásának feltételeit, ezzel szemben más területeken az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos vizsgálatok vonatkozásában ezt megtette, jöllehet e körülmény releváns volt annak értékelésekor, hogy az ilyen terheket általában a vállalkozásoknak kell-e viselniük, vagy sem.
- 29 Végül a Belga Királyság, amely első fokon azzal érvelt, hogy a BSE-szűrővizsgálatoknak a hatóságok általi finanszírozása mindig e vizsgálatok tényleges költségei alatt maradt, és ennél fogva a „túlkompenzáció” e hiánya kizárja azt, hogy meg lehessen állapítani gazdasági előny fennállását, előadja, hogy a Törvényszék tévesen tekintette ezen érvet az említett előnyre vonatkozó jogalaptól elkülönülőnek, és tévesen utalt arra, hogy ezen érvet nem fejtették ki kellően, annak érdekében, hogy azt a megtámadott ítélet 133. pontjában mint elfogadhatatlant elutasítsa.
- 30 A Bizottság ezen érvek összességének elutasítását kéri.

A Bíróság álláspontja

- 31 A jelen fellebbezésről való határozathozatal érdekében emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedést az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak lehessen minősíteni, állami beavatkozásról vagy állami forrásból történő beavatkozásról kell hogy szó legyen, ennek a beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, a kedvezményezettjét szelektív előnyben kell részesítenie, és torzítania kell a versenyt vagy a verseny torzításával kell fenyegetnie (lásd: 2010. szeptember 2-i Bizottság kontra Deutsche Post ítélet, C-399/08 P, EU:C:2010:481, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 A jelen ügyben csak a harmadik feltétel értelmezését és alkalmazását vonják kétségbe, amely feltétel szerint a szóban forgó intézkedésnek – ahhoz, hogy támogatásnak lehessen minősíteni – szelektív előnyben kell részesítenie a kedvezményezettjét.
- 33 A Belga Királyság ugyanis az első jogalapjával azt állítja, hogy a Törvényszék téves jogi indokok, illetve nem kellően igazolt indokok alapján utasította el a megtámadott ítéletben a fellebbező azon érveit, miszerint a BSE-szűrővizsgálatok finanszírozása nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett előnynek.
- 34 E tekintetben emlékeztetni kell arra – amint a Törvényszék a megtámadott ítélet 72. pontjában tette –, hogy formájától függetlenül támogatásnak minősül az a beavatkozás, amely közvetlenül vagy közvetve alkalmas vállalkozások előnyben részesítésére, illetve amely olyan gazdasági előnynek tekintendő, amelyben a kedvezményezett vállalkozás rendes piaci feltételek között nem részesülhetett volna (lásd különösen: 2015. április 16-i Trapeza Eurobank Ergasias ítélet, C-690/13, EU:C:2015:235, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 A Törvényszék a megtámadott ítélet 76. pontjában megállapította, hogy a vállalkozás költségvetésére általában nehezedő teher fogalma magában foglalja többek között azokat a kiegészítő költségeket, amelyeket a vállalkozásoknak olyan, a gazdasági tevékenységre vonatkozó kötelezettségek miatt kell viselniük, amelyek valamely törvényből, rendeletből vagy megállapodásból erednek.

- 36 Ezen értékelést, amely kellőképpen indokolt és minden kétértelműségtől mentes, egyáltalán nem jellemzi téves jogalkalmazás. Az ilyen, valamely szabályozott gazdasági tevékenység gyakorlásával szorosan összefüggő, törvényből vagy rendeletből eredő, a jelen ügyben szóban forgóhoz hasonló kötelezettségek miatt felmerülő kiegészítő költségek ugyanis jellegüknél fogva olyan tehernek minősülnek, amelyet általában a vállalkozásoknak kell viselniük. Ennélfogva az a körülmény, hogy e kötelezettségek a hatóságoktól erednek, önmagában nem befolyásolhatja e hatóságok más beavatkozásai jellegének értékelését akkor, amikor azt kell megvizsgálni, hogy azok a rendes piaci feltételeken kívül előnyben részesítenek-e vállalkozásokat.
- 37 Így a Belga Királyság a megtámadott ítéletet tévesen értelmezve állítja azt, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 76. pontjában megállapította, hogy minden egyes esetben, amikor a hatóságok valamely kötelezettséget előírnak, az ebből eredő költségeket automatikusan az érintett vállalkozásoknak kell viselniük.
- 38 Ennélfogva hatástalan az összes, a Belga Királyság által ezen állítólagos megállapítás vitatása érdekében hivatkozott érv. Különösen nincs hatással a vállalkozások által általában viselendő terhek minősítésére az a körülmény, hogy e terhek a hatóságok közhatalmi jogköreik gyakorlása során való beavatkozásából erednek, vagy az, hogy a tagállamok szabadon dönthetnek úgy, hogy a BSE-szűrővizsgálatok finanszírozása területén való harmonizáció hiányában vállalják e költségeket.
- 39 Egyébiránt és mindenesetre az a körülmény, hogy a BSE elleni küzdelem érdekében kötelezővé tett intézkedések finanszírozását illetően nem került sor semmilyen harmonizációra, nincs hatással az ilyen finanszírozás esetleges gazdasági előnynek való minősítésére. Emlékeztetni kell ugyanis arra – amint a Törvényszék a megtámadott ítélet 65. pontjában tette –, hogy a tagállamok, még az olyan területeken is, ahol megőrizték hatásköreiket, kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot, és különösen az EUMSZ 107. cikkéből és az EUMSZ 108. cikkéből eredő követelményeket (lásd ebben az értelemben: 2012. március 29-i 3M Italia ítélet, C-417/10, EU:C:2012:184, 25. és azt követő pontok).
- 40 A Belga Királyság azzal sem érvelhet eredményesen, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot akkor is, amikor a megtámadott ítélet 81. pontjában megállapította, hogy a BSE-szűrővizsgálatok elvégzésére vonatkozó kötelezettség által követett, a közegészség védelmére irányuló célkitűzés nem elegendő annak kizárásához, hogy e vizsgálatok állam általi finanszírozását állami támogatásnak lehessen minősíteni. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése a tervezett beavatkozásokat nem okaik vagy célkitűzéseik szerint különbözteti meg, hanem azokat hatásaik alapján határozza meg (lásd különösen: 2011. november 15-i Bizottság és Spanyolország kontra Government of Gibraltar és Egyesült Királyság ítélet, C-106/09 P és C-107/09 P, EU:C:2011:732, 87. pont).
- 41 Végül a „túlkompensációra” vonatkozó érv hatástalan, mivel arra mindenesetre csak az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdése keretében lehetett volna eredményesen hivatkozni. Ennélfogva a Belga Királyság által a Törvényszék előtt hivatkozott ezen érvet a Törvényszéknek mindenképpen el kellett volna utasítania, és nem lehet kifogásolni, hogy azt a Törvényszék elfogadhatatlannak nyilvánította.
- 42 A fenti megfontolásokra tekintettel a fellebbezés első jogalapját el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

- 43 Második jogalapja keretében a Belga Királyság azzal érvel, hogy a Törvényszék a támogatás szelektivitásának az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett feltételét illetően tévesen alkalmazta a jogot, és megsértette az indokolási kötelezettségét.

- 44 A Belga Királyság e tekintetben előadja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor ítéletének 109. és 110. pontjában megállapította, hogy a szarvasmarha-ágazatnak a BSE-szűrővizsgálatok elvégzésére köteles gazdasági szereplői az állami támogatásnak való minősítést illetően hasonló ténybeli és jogi helyzetben vannak azon más gazdasági szereplőkkel, amelyek jogszabály alapján kötelesek vizsgálatokat elvégezni a termékeik forgalmazását megelőzően.
- 45 A Törvényszék nem fejtette ki, hogy melyek ezek a más ágazatbeli vállalkozások. Ezenkívül lényeges különbségek vannak az olyan állatbetegségek, mint a BSE felszámolása érdekében végzett időszakos vizsgálatok, valamint a például a felvonó- vagy tehergépjármű-gyártók által elvégzendő kötelező minőségellenőrzések között. Még ha a mezőgazdasági termékek vonatkozásában elvégzendő kötelező vizsgálatokat vesszük is referenciakeretnek, e vizsgálatok összességükben nem hasonlíthatók össze szükségszerűen a BSE felszámolását célzó vizsgálatokkal, amint ez az uniós szabályozásból is kitűnik, amely bizonyos vizsgálatok vonatkozásában sajátos finanszírozási rendszert ír elő, míg más vizsgálatok vonatkozásában e rendszer kialakítását tagállami hatáskörben hagyja.
- 46 Mivel ugyanazon rendszer volt alkalmazandó a kötelező BSE-szűrővizsgálatoknak alávetett valamennyi vállalkozásra, azaz valamennyi, ugyanazon ténybeli és jogi helyzetben lévő vállalkozásra, a szelektivitásra vonatkozóan az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében foglalt feltétel a jelen ügyben nem teljesült.
- 47 A Bizottság ezen érvek elutasítását kéri.

A Bíróság álláspontja

- 48 A szelektivitásnak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdéséből eredő követelményét világosan el kell határolni a gazdasági előny egyidejű kimutatásától, mivel ha a Bizottság feltárta a tágabb értelemben vett, közvetlenül vagy közvetetten valamely intézkedésből eredő előny fennállását, még azt is bizonyítani kell, hogy ez az előny kifejezetten egy vagy több vállalkozásnak kedvez. Ennek érdekében a Bizottság feladata különösen annak bizonyítása, hogy a szóban forgó intézkedés különbségtételt vezet be az elérni kívánt célra tekintettel hasonló helyzetben lévő vállalkozások között. Szükséges tehát, hogy az előnyt szelektív módon biztosítsák, továbbá hogy az alkalmas legyen arra, hogy bizonyos vállalkozásokat másoknál kedvezőbb helyzetbe hozzon (lásd: 2015. június 4-i Bizottság kontra MOL ítélet, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 59. pont).
- 49 Különbséget kell azonban tenni attól függően, hogy a szóban forgó intézkedést általános támogatási programként vagy egyedi támogatásként alakították-e ki. Ez utóbbi esetben a gazdasági előny azonosítása főszabály szerint lehetővé teszi az intézkedés szelektivitásának vélelmezését. Ezzel szemben az általános támogatási programok vizsgálata során meg kell határozni, hogy a szóban forgó intézkedés, annak megállapítása ellenére, hogy általános jellegű előnyt biztosít, ezt bizonyos vállalkozások vagy bizonyos tevékenységi ágazatok kizárólagos előnyére teszi-e (lásd: 2015. június 4-i Bizottság kontra MOL ítélet, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60. pont).
- 50 Nem vitatott, hogy a jelen ügyben a BSE-szűrővizsgálatoknak a Belga Királyság általi finanszírozását, mivel az a szarvasmarha-ágazat valamennyi olyan gazdasági szereplőjének kedvez, amelyek e vizsgálatok költségét viselik, általános programnak kell tekinteni, következésképpen a Bizottságnak meg kellett vizsgálnia, hogy ezen intézkedés, annak megállapítása ellenére, hogy általános jellegű előnyt biztosított, ezt bizonyos vállalkozások vagy bizonyos tevékenységi ágazatok kizárólagos előnyére tette-e.
- 51 Amint a megtámadott ítélet 108. és 110. pontjából kitűnik, a Törvényszék megállapította, hogy a szóban forgó vizsgálatok finanszírozása esetében erről van szó, mivel a Bizottság helyesen állapította meg, „hogy a szarvasmarha-ágazat gazdasági szereplői olyan előnyben részesültek, amely nem állt más ágazatbeli vállalkozások rendelkezésére, mivel olyan vizsgálatok ingyenességében részesültek, amelyeket

a termékek forgalomba hozatalát vagy forgalmazását megelőzően kötelezően el kellett végezni, miközben más ágazatbeli vállalkozások számára nem állt rendelkezésre e lehetőség, amit a Belga Királyság nem vitatott”.

- 52 Noha a Belga Királyság kifogásolja, hogy a Törvényszék nem fejtette ki, hogy pontosan mely „más ágazatokra” utal, rá kell mutatnia arra, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 110. pontjában csupán arra szorítkozott, hogy e tekintetben átvette a Bizottság által tett megállapítást. Márpedig a Belga Királyság nem azt állítja, hogy a Törvényszék e tekintetben elmulasztott válaszolni egy arra alapított érvre, hogy maga a Bizottság nem fejtette ki, hogy pontosan mely más ágazatokra utal.
- 53 Mindenesetre a megtámadott ítélet 110. pontjában felidézett megállapításból egyértelműen kitűnik, hogy a szarvasmarha-ágazat gazdasági szereplőinek helyzetét közvetetten, de szükségképpen összehasonlították mindazon vállalkozások helyzetével, amelyek – hozzájuk hasonlóan – olyan vizsgálatoknak vannak alávetve, amelyeket a termékek forgalomba hozatalát vagy forgalmazását megelőzően kötelezően el kell végezniük.
- 54 Amennyiben a Belga Királyság azzal érvel, hogy e különböző ágazatok nincsenek hasonló helyzetben, mivel a termékek – akár élelmiszerek – minőségének ellenőrzésére irányuló vizsgálatok a jellegüket, céljukat, költségüket és időszakosságukat tekintve ágazatonként eltérőek, ezen érv az állami támogatásnak való minősítés keretében hatástalan, amely minősítés nem magukhoz a vizsgálatokhoz, hanem e vizsgálatok állami forrásokból való finanszírozásához kapcsolódik, amely finanszírozás hatására enyhülnek a kedvezményezettjeit terhelő költségek. Márpedig nem vitatott, hogy – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 110. pontjában rámutatott – a Belga Királyság nem vitatta a Törvényszék előtt, hogy a szarvasmarha-ágazat gazdasági szereplői a szűrővizsgálatok finanszírozása révén olyan előnyben részesültek, amely nem állt más ágazatbeli vállalkozások rendelkezésére.
- 55 E körülmények között a Törvényszék téves jogalkalmazás nélkül állapította meg, hogy a Bizottság helyesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében szelektív.
- 56 A második jogalapot következőképpen el kell utasítani.
- 57 A fenti megfontolások összességére tekintettel a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

- 58 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.
- 59 E szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében, amely ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése alapján alkalmazandó a fellebbezési eljárásra, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 60 Mivel a Belga Királyság pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségeinek viselésén kívül a Bizottság részéről a jelen eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére is.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Belga Királyság saját költségein kívül viseli az Európai Bizottság részéről felmerült költségeket is.

Aláírások